

РЕЦЕНЗИЯ

от професор д-р БОРИСЛАВА ТАНЕВА
Клавирна катедра, ИФ, НМА „Проф. Панчо Владигеров“, София

относно

конкурс за заемане на академична длъжност
„ПРОФЕСОР ПО КАМЕРНА МУЗИКА - ВИОЛА”,
към катедра „Камерна музика и съпровод”
на Инструменталния Факултет в
НМА „Проф. Панчо Владигеров”
направление 8.3 – музикално и танцово изкуство,
обявен в брой 108 на държавен вестник от 29.12.2018 г.

Единствен кандидат за така обявения конкурс за нуждите на катедра „Камерна музика и Съпровод“ в Инструменталния факултет на НМА е **доц. д-р Огнян Николаев Константинов** - виолист, доказал в годините своето място в съвременната музикална култура на страната. Колега, събрал в последните десетилетия огромен професионален опит, най-вече като камерен инструменталист.

Настоящата рецензия оценява приносите на предложената като хабилитационен труд **художественотворческа дейност** на доц. д-р Огнян Константинов в периода след присъждането на научната титла „доцент“ през 2016г. За по-малко от три години доц. д-р Огнян Константинов реализира успешно и на високо художествено и професионално ниво десетки камерни концерти, в сътрудничество с водещи имена, което от своя страна доказва, че професионализмът на Огнян Константинов го прави търсен и желан сценичен партньор.

Биографични данни:

Огнян Константинов е роден в Перник през 1965 година. Завършва с отличие НМУ (тогава СМУ) „Любомир Пиипов“ в София. През 1991г. успешно се дипломира със специалност „Виола“ в НМА (тогава БДК). Още преди завършване на висшето си образование, след успешно издържан конкурс през 1989г. е назначен като солист-водач на групата на виолите в Симфоничния оркестър на Българското национално радио. Натрупва още професионален опит като оркестрант и в качеството си на

солист-виолист в Софийския фестивален оркестър. От 1993г. до сега (без прекъсване) е солист-водач в най-реномирания български камерен ансамбъл „Софийски солисти“.

През годините активно сътрудничи с различни камерни формации: изявява се със **Струнно трио** /съвместно с цигуларя Емил Бошев и проф. д-р Георгита Бояджиева – виолончело/; **Софийски струнен квартет**; **Квартет „Димов“** (с когото през 2016г. са наградени с „Почетния знак на София“ и „Кристална лира“ на СМДТБ); **квартет „Големинов“**, (наградени през 2018г. с „Кристална лира“ на СМДТБ); Огнян Константинов успешно формира нов **струнен състав - трио** с колегите си Йордан Димитров и проф. Георгита Бояджиева, с които в последните години участва активно в концертния живот на страната.

Също така доц. д-р Огнян Константинов има и значителни по количество и достойно по качество *солови изяви*, включващи изпълнения на:

Концерт за виола от Г. Ф. Телеман; Концерт № 3 за viola d’amore от А. Вивалди; Концерт за viola d’amore и китара на А. Вивалди; „Бранденбургски концерт“ № 6 от Й. С. Бах; „Траурна музика“ от П. Хиндемит и др.

По този начин дейността на Константин Обхваща цялостната палитра:

солист, камерен изпълнител (в триа, квартети, квинтети, секстети и камерен оркестър) и **оркестрант**. Факт, който прави колегата Константинов изключително полезен и ценен за нуждите на обучаващите се в НМА студенти.

Активна през годините е и международната концертна дейност на доц. д-р Огнян Константинов. Той има редица изяви на международни камерни фестивали в Милано и Торино (Италия) съвместно с квартет „Quartetto Acadya“ (Швейцария); „Пражка пролет“ – Прага (Чехия); „Моцартови дни“ - Байройт (Германия); „Europalia“ – Брюксел (Белгия); „Europamusicale“ – Мюнхен (Германия) и др.

От творческата биография на кандидата личи една целеустремена и константно активна през годините работа за изграждане на висок собствен професионален критерий, която оценявам изключително високо.

Творческа дейност:

Периодът, който обхваща предложената художественотворческа дейност е от 2016г. до сега. Независимо от сравнително краткия времеви отрязък, за който кандидатът представя **справката си за творческата дейност** - тя е забележително внушителна не само с броя на изявите, но и със значимостта на сцените, на които той се изявява.

Измежду приложените концертни изяви кандидатът извежда като **водеща**

творческа изява в областта на изкуството реализирането на запис в първо студио на БНР на **Концерт за кларинет, виола и симфоничен оркестър** и **„Осем пиеси за виола, кларинет и пиано”** от Макс Брух и издаването им на компакт диск *„Max Bruch Works for Clarinet and Viola”*. Проектът е реализиран съвместно с Данчо Радевски – кларинет, Стефан Врачев – пиано и Симфоничния оркестър на БНР с диригент Григор Паликаров. Издаден е от „Educational forum” foundation (разрешение МК 573 64/2016г.).

Определено приносен характер имат и *премиерите*, осъществени от доц. д-р Огнян Константинов:

1. Премиерни изпълнения на творби от чуждестранни композитори:

Световна премиера на *“Blood Moon Rising”* от Пол ван Брюхе - едно от най-авторитетните имена в съвременната музика, както в Холандия, така и в средите на европейското музикално общество. Пиесата е специално написана за Камерен ансамбъл „Софийски солисти” и виолиста Огнян Константинов. Изпълнена е през декември 2016г. в ЦВК и на фестивала „Дни на камерната музика“ в Габрово през септември 2017г. Предстои издаване на партитурата на произведението, в която редакция на соловия щим е направена от самия Константинов – едно ярко доказателство за доверието на композитора в качествата и компетентността на изпълнителя.

И въпреки, че не са директен обект на настоящата рецензия, защото са направени преди разглеждания период, бих искала да отбележа, че желанието на Огнян Константинов да популяризира непозна, нова музика в България, неуморно да издирва и реализира *премиерни за българската публика* изпълнения на неизвестни произведения далеч не е нова посока в развитието и мисленето на кандидата.

Напротив, през годините Константинов целенасочено и убедено участва в *българските премиерни изпълнения* на творби като: Струнен квартет № 4 от Бохуслав Мартину; Квартет № 1 от Мирослав Данев (съвместно със Софийски струнен квартет); Концерт за виола „Кадиш” на Марк Копитман (четвърто изпълнение на произведението в света); струнните триа на Макс Регер; Концерт №3 за виола д`аморе на А.Вивалди. „Лакрима” на Бенджамин Бритън – много рядко изпълнявано произведение, чието първо изпълнение с оркестър у нас също е на Огнян Константинов. Съвместно с камерен ансамбъл „Софийски солисти” той разализира у нас и световната премиера на *“Concerto Funebre”* на композитора Крис Хунг от Хонг Конг. През разглеждания в рецензията период, кандидатът осъществява българската премиера на творбата *“Suon Leader”* от британския композитор Джон Тавенър на международните фестивали Софийски музикални седмици и Варненско лято през юни 2017г. (съвместно с Цветана Бандаловска – сопран, Захари Мечков – пиано, Маркар Мардиросян – перкусии и квартет „Софийски солисти“).

2. Премиерни изпълнения на творби от български композитори:

Като основен принос на кандидата считам изпълнението на „Соната – Елегия“ от Йовчо Крушев, прозвучала за първи път на „Дните на виолата“ в концертната зала на НМА „Проф. Панчо Владигеров“ през октомври 2017г.

Ще цитирам думи на кандидата от подадената от неговата справка за творческата дейност: *„Смятам популяризирането на произведенията на съвременните български автори за свой приоритет“* и с радост констатирам, че това не са голословни пожелания, а са слова, потвърждаващи делата му.

Приемайки като своя мисия именно популяризирането на нашата родна музика, Константинов има в репертоара си богата палитра от български автори.

На първо място искам да подчертая водещата роля на доц. д-р Константинов в реабилитирането на камерното творчество на Марин Големинов, включително и издаването и редакцията на нотния текст на Квартет № 3 „Старобългарски“ – проект от художественотворческата дейност на НМА, с организатор и ръководител доц. д-р Огнян Константинов. Пряк свидетел съм на инициативата на колежата Константинов за инициране на дигитализирането на творчеството на големия български композитор, дело към което изказвам най-дълбоко уважение.

Освен това Константинов изпълнява на редица форуми български автори като Константин Илиев, Мирослав Данев, Велислав Заимов и много други.

Споделям напълно и адмиравам дълбоко усилията на всеки колега, участващ сърцато в каузата за паметта на българското музикално творчество. Чрез делата си колежата Константинов доказва без никакво съмнение, че тази благородна и трудна кауза не му е безразлична и той действително милее за съдбата на нашата професионална музикална школа. Едно ярко доказателство е и реализацията на световната премиера на „Соната за две китари“ от Велислав Заимов, изпълнена от студентите Катрин Бояджиева и Янек Мазулов от класа по камерна музика на доц. д-р О. Константинов на 1 декември 2017г. в залата на НМА на продукцията на студенти от катедра „Камерна музика“, ИФ.

Подчертания интерес към съвременната музика доц. д-р Огнян Константинов умело балансира с музициране в програми от класическия репертоар.

Интегралните изпълнения на струнните триа на Моцарт, Бетовен и Шуберт, прозвучали в 4 концерта през 2017г. (съвместно с Йордан Димитров и проф. д-р Георгита Бояджиева) представят изключително красивата музика на виенските класици, които /както кандидатът твърди/ – не са звучали на българска сцена от 30 години. Не мога да не отбележа отново, излизайки от разглеждания период, че Константинов участва (като член на квартет „Димов“) в реализацията на интегрални на струнните квартети от Лудвиг ван Бетовен, Волфганг Амадеус Моцарт и Франц

Шуберт, квартетите и клавирните квинтети на Йоханес Брамс, квартетите на Йозеф Хайдн, Роберт Шуман, Морис Равел, Клод Дебюси, Феликс Менделсон, Паул Хиндемит, Дмитрий Шостакович, Марин Големинов, Джузепе Верди, Бела Барток.

Защо подчертавам този факт?

Защото заемайки длъжността „Професор по камерна музика - виола“ доц. д-р Константинов ще има възможността да предаде големия си опит на следващите поколения. Националната музикална академия определено има нужда от такъв професионален кадър, натрупал знания в пряк контакт с водещи имена от българската и световната музикална сцена. В творческата си биография кандидатът посочва съвместна работа с диригенти като Емил Чакъров, Фердинанд Лайтнер, Юрий Ааронович, Юрий Темирканов, Иля Мусин и мн. др.; с изпълнители като Нейджъл Кенеди, Патрик Галоа, Виктор Чучков, Ангел Станков, Лидия Ошавкова, Биляна Вучкова и мн. др.

За разглеждания период Огнян Константинов предлага „Списък с творчески изяви“, който е разделен на концертни и педагогически.

За последните три творчески сезона кандидатът представя устойчиво и активно присъствие в концертния афиш на страната:

През 2016г. Огнян Константинов участва в единадесет значими концерта - почти всичките с различни програми. Сред тях се открояват: Юбилейния концерт по повод „60 годишнината на струнен квартет „Димов“ на 10 февруари в зала „България“ с програма В. А. Моцарт – квартет KV 465, Й. Брамс - квартет №2. ; Концертът в памет на Юлия Ценова, изнесен на 12 март в залата на НМА, на който Огнян Константинов и Калина Гудева – контрабас изпълняват „Сага“ за виола и контрабас; Концертът на Камерен ансамбъл „Софийски солисти“ в Централен военен клуб на 24 март и изпълнението на А. Вивалди – Концерт за виола и виолончело (заедно с Димитър Тенчев - виолончело) и „Лакрими“ за виола и струнен оркестър от Бенжамин Бритън; Концертна програма с емблематичните квартети Quartet-Satz и опус 161 от Франц Шуберт (съместно с квартет „Димов“) в залата на ОКИ „Красно село“ на 11 април.

Отново с квартет „Димов“ в залата на ОКИ „Красно село“ на 28 юни програма с квартет оп.74 „Арфите“ от Бетовен и Шумановия квартет №1, оп.41;

Съвместно с квартет „Големинов“ в залата на ОКИ „Красно село“ на 20 октомври програма с Й. Хайдн – квартет оп.33 № 2 и Й. Брамс – квартет № 2, и разбира се, Световната премиера на “Blood Moon Rising” от Пол ван Брюхе за виола и струнен оркестър, осъществена на 21 декември, съвместно със „Софийски солисти“ в залата на военния клуб в София.

За 2016г. кандидатът представя и две значими изяви на свои студенти – в залата на

НМА и в ОКИ „Красно село“ в София.

През 2017г. концертите са тринадесет, отново с разнообразни интересни програми, а изявите на студентите три.

Най-значима изява на Огнян Константинов за годината е цикълът от четири концерта на 27 март 12 юни, 16 октомври и 11 декември „Струнните триа на Моцарт, Шуберт и Бетовен“, изнесен в камерна зала „България“ заедно с Йордан Димитров – цигулка и проф. д-р Георгита Бояджиева – виолончело.

За отбелязване са също и концертните изяви на Константинов с квартет „Големинов“, с „Quarto“ квартет и участието в „Дни на виолата в НМА“ през октомври с премиерното изпълнение на „Соната-елегия“ за виола и струнен оркестър от Йовчо Крушев.

Бих искала също така да отбележа и участието в концерт на ансамбъл „Софийски солисти на 5 декември 2017 в зала „България“, където Огнян Константинов изпълнява със Стоимен Пеев „Симфония - концертанте“ от В. А. Моцарт.

За 2018г. концертите нарастват до 14 –отново с разнообразни и провокиращи програми, а само за януари месец на настоящата година - три концерта с две различни концертни програми. Значителните изяви на студентите през миналата година са две, но тук наблюдаваме поява на нова „линия“ в професионалния път на кандидата. Освен изпълнител Огнян Константинов успешно започва да се проявява и като организатор на концерти и музикални събития. Константинов е сред създателите на Първия фестивал на камерната музика, провел се през декември 2018 в залата на Общинския културен център в „Красно село“. Този форум дава сцена за изява на студентите от НМА – така необходима за тяхното фактическо израстване и формиране като професионални музиканти.

През 2017 и 2018 доц. д-р Огнян Константинов е канен за член на жури на конкурса „Надежди, таланти, майстори“ в Добрич, където през 2018г. е поканен да проведе и майсторски клас.

Така систематизираната творческа дейност на доц. д-р Константинов ясно очертава желанието му за възможно най-широка изява в областта на изпълнителското изкуство, като напоследък се наблюдават успешни изяви и на педагогическото поприще: настоящи и бивши студенти от класа на доц. д-р Огнян Константинов се реализират успешно във водещи симфонични състави на страната: СО на БНР (Филип Филипов, Йоан Латровалиев); „Софийска филхармония“ (Виделин Джеджев, Боряна Кралева, Илина Илиева); Оркестъра на СОБ (Светлин Крачев, Иванина Желязкова, Димитър Райчев, Йоана Цанева); Оркестър „Симфониета“ София (Георги Петров) и др.

На осмия академичен камерен конкурс, проведен през 2018 г. студентите Стефанос Димитриу и Милен Джуров от класа на доц. д-р Константинов са отличени с 2 награда и *Специалната награда* за най-добро изпълнение на произведение от XIX век, а на предходния - седми академичен камерен конкурс (2017 г.) студентите Светлин Крачев - цигулка и Владислав Ножаров - виола печелят трета награда. Студентите от класа на колежата Константинов редовно участват в концертни изяви и продукции в НМА и извън нея, включително и като солисти на АСО - Филип Филипов - цигулка и Илина Илиева – виола 17.01.2017 В. А. Моцарт, Симфония – концертанте.

Високо оценявам и творческите изяви на кандидата на престижни фестивали като: Международен музикален фестивал „Софийски Музикални седмици“; Международен фестивал на камерната музика в Пловдив; Седмица на камерната музика „К. Илиев“ Добрич; Международен музикален фестивал „Варненско лято“; ММФ „Мартенски музикални дни“ Русе; Фестивал на изкуствата „Аполония“ Созопол; МФСКМ „Пианисимо“ София; „Фестивал на камерната музика“ Пловдив; „Фестивал на камерната музика“ Габрово и мн. др. За повечето от тези участия са приложени рецензии, както и документални и/или студийни записи в БНТ, БНР.

Извън съмнение е, че кандидатът е утвърдено име в музикалната общност у нас. Реномиран професионалист с активно присъствие на българска и чуждестранна сцена. Един безспорно нужен на НМА кадър с натрупан в годините опит, който ще предаде на младото поколение.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Кандидатурата на доц.д-р Огнян Константинов в така обявения конкурс за академичната длъжност „Професор по камерна музика – виола“ отговаря на всички необходими изисквания по ЗРАСРБ.

Така изложените по-горе оценки и констатации ми дават пълно основание да твърдя, че представената от доц. д-р Огнян Константинов ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ има всички необходими характеристики, за ДА БЪДЕ ЗАЧЕТЕНА КАТО ХАБИЛИТАЦИОНЕН ТРУД в настоящия конкурс, по смисъла на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане.

Дълбоко убедена съм, че доц. д-р Огнян Константинов несъмнено притежава всички необходими качества, за да заеме академичната длъжност „Професор по камерна музика – виола“ в катедра „Камерна музика и Съпровод“ на Инструменталния факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров“.

София, 20.04.2019

Проф. д-р Борислава Танева

